

Christiaan Pieter van Eeghen 1853-1917

EEGHEN, CHRISTIAAN PIETER VAN, * Amsterdam 19 juni 1853, † Oosterbeek, 26 juli 1917. Zn. van Christiaan Pieter van Eeghen, firmant van handelshuis, en Catharina Huidekoper. Stud. theol. Utrecht 1875, doopsgez. seminarie Amsterdam 1879. Doopsgez. pred. Medemblik 1882, Aardenburg 1883, Amsterdam 1892-1912. Hij huwde op 4 mrt. 1886 te Aardenburg met Elisabeth Wilhelmina Antonia van Helden (1861-1915).

Van E., die stamde uit een oud doopsgez. geslacht, was een catechisant van P. van der Goot. De interesse voor zending en evangelisatie, die zijn leven heeft beheerst, ontving hij o.a. via zijn vader. Een van zijn zusters was gehuwd met een zoon van O.G. Heldring; Van E. zette zich, zoals zijn vader eerder deed, jarenlang in als penningmeester voor de Heldringgestichten in Zetten en Hoenderloo. Hij kan worden getypeerd als bevindelijk en als "kleinkind van het Réveil". Na zijn vertrek uit Aardenburg in 1892 had Van E., die financieel onafhankelijk was, officieel de status van emeritus; hij werkte als predikant in dienst van de Vereniging tot handhaving van Gods onfeilbaar Woord in de Doopsgez. Gemeente van Amsterdam, die van 1891 tot 1912 bestond om ook rechtzinnige, zich evang.-gezind noemende doopsgezinden ruimte te bieden. Daarna achtte men zo'n afzonderlijke vereniging niet langer nodig, omdat de doopsgez. gemeente mede door de komst van A.K. Kuiper toen zelf voldoende ruimte bood voor rechtz. prediking. Van E. deed in die jaren veel aan zondagsschoolwerk en onderhield in Amsterdam nauwe banden met gelijkgestemden uit andere kerken. Van E. was voorts o.a. bestuurslid van de Vereniging voor werkverschaffing in Amsterdam, voorzitter van de Ned. vereniging voor Israël (van 1899-1917), penningmeester van het Comité der Ned. Zending-Conferenties, bestuurslid van de Doopsgez. zendingsvereniging, oprichter, financier en voornaamste redacteur van het maandblad *De kleine Mede-arbeider*.

Van E. was rechtzinnig, maar niet confessio-

neel: hij heeft er nooit aan gedacht om de doopsgez. gemeente te verlaten, maar wilde daarbinnen juist ruimte houden voor alle richtingen, als die zich dan ook maar vrij uit konden spreken. Als een der weinigen in zijn tijd vroeg hij niet alleen aandacht voor het gelovige lot van Menno Simons, maar ook voor diens theol. gedachtegoed, waarin hij "de oude en beproefde waarheid, nedergelegd in Gods onfeilbaar Woord" zag gehandhaafd. In dat opzicht voelde hij zich een volgeling van Joh. Deknatel. Van E. bezat een uitgebreide collectie mennonitica.

Uit de vele populariserende bijdragen over zending, die Van E. schreef, blijken vooral trouw en bezieling. Een fundamentele theol. bijdrage leveren ze niet; naast een groot aantal overdenkingen gaat het uitsluitend om beschrijvende historische overzichten en in memoriams. In zijn levensbericht van Comenius trekt Van E. een lijn via Zinzendorf naar de 19e-eeuwse zendingsbeweging. Ook zijn betrokkenheid bij de Ned. vereniging voor Israël moet gezien worden in het licht van zijn rechtz., sterk christocentrische en missionaire geloofshouding.

G e s c h r. : *Adriaan van Eeghem, doopsgezind leeraar te Middelburg. Eene historische studie*, Amst. 1886. – *Afscheidsrede volgens Johannes XIV:17. Gehouden den 9den October 1892 in de doopsgezinde gemeente te Aardenburg*, Amst. 1892.

Hij bezorgde: Menno Simons. *Tractaten over den doop, het avondmaal enz. Voorafgegaan door een kort levensbericht en M.S.' 'Uitgang van het pausdom'*, Amst. 1889; vermeerderde uitg. 1892.

Mara en Elim. In: J.P.G. Westhoff (e.a.), *Geloof en Leven*, Amst. 1902, 143-155. – *Toespraak bij de gedachtenisviering van het 50-jarig bestaan van de Nederlandsche Vereeniging voor Israël*. In: *Gods groote daden aan Israël. Gedenkboek uitgegeven bij de herdenking van het 50-jarig bestaan der Nederlandsche Vereeniging voor Israël*, (z.p. en j.) [1911], 248-252, en: *Christenen kunnen voor Israël nooit te veel doen*, 214.

Johannes Amos Comenius. In: *SWV*, XXVIII (1891), 1189-1209. – Voorts artikelen in: *De kleine Mede-arbeider* en in de voortzetting ervan o.d.t. *Doopsgezind maandblad voor uit- en inwendige zending*.

L i t: J.W. van Stuijvenberg, *25-jarig jubileum van C.P. van E. jr.* In: *De kleine Mede-arbeider*, IX (1907), 9 vlg. – Korte herdenkingsartikelen in: *Doopsgezind maandblad voor in- en uitwendige zending*, XIX/8 (aug. 1917), 57-59 (met portret); in: *Zondagsbode* XXX/42 (19 aug. 1917). – *ME*, II; V, 811.

A.G. HOEKEMA